

Gjábakkavegur - Lyngdalsheiðarvegur

Björn H. Barkarson

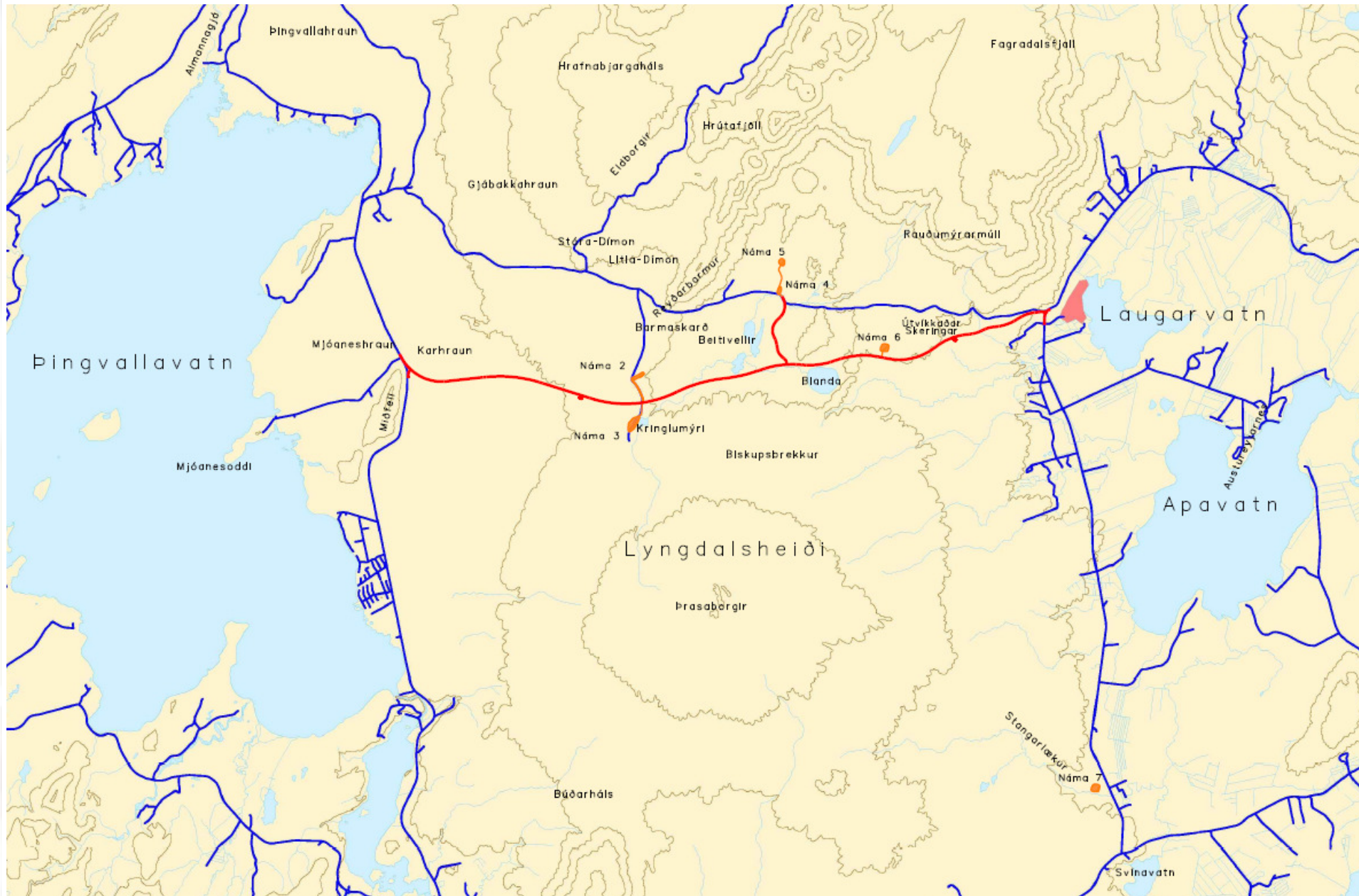
Eftirfylgni og aðlögun framkvæmda 2009-2010,
að loknu mati á umhverfisáhrifum

VSÓ RÁÐGJÖF

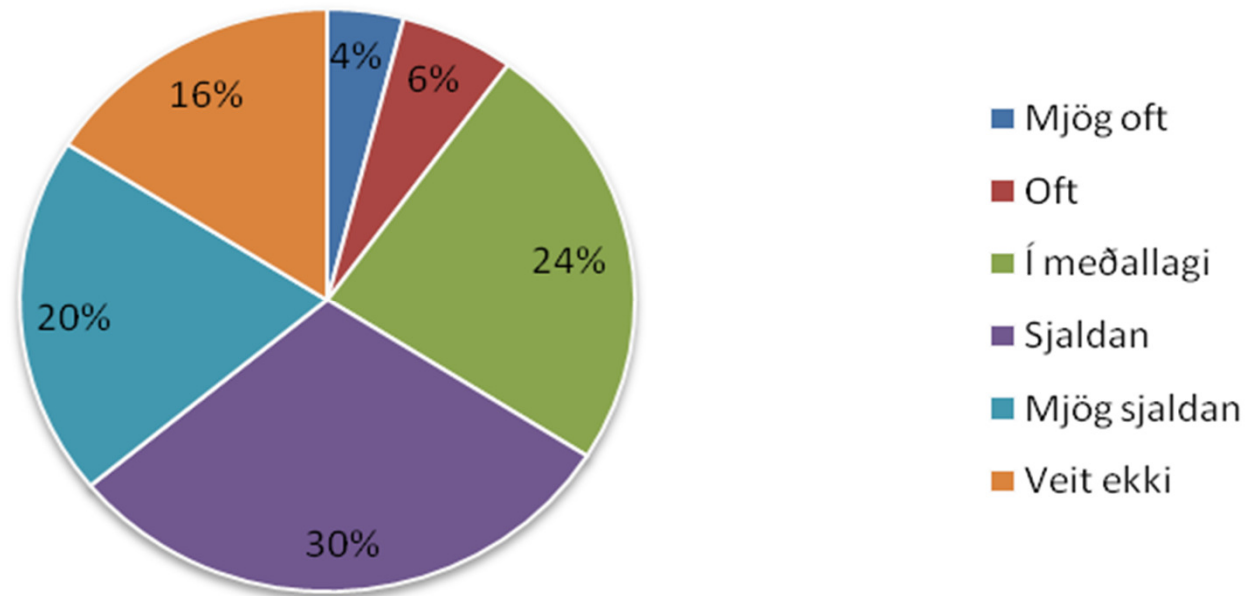
Framkvæmdaraðili: Vegagerðin

Ráðgjafi í MÁU: VSÓ Ráðgjöf

Af hverju eftirfylgni?

Er fullnægjandi eftirlit með því að framkvæmdir séu í samræmi við matsgögn, álit Skipulagsstofnunar og framkvæmdaleyfi?

Niðurstaða úr skoðanakönnun VSÓ 2010

Eftirfylgni - Lyngdalsheiðarvegur

- Skrá hvort og hvernig fylgt er eftir mótvægisaðgerðum, ásetningi um verklag og skilyrðum/ábendingum
 - Sannprófa áhrif sem spáð var fyrir um í mati á umhverfisáhrifum
 - Skrá viðbrög við aðstæðum sem koma upp við framkvæmd – „aðlögun framkvæmdar“
 - Mat á virkni mótvægisaðgerða
-
- Markmið:
 - Bæta verklag við mat á umhverfisáhrifum
 - Innlegg í verklýsingar fyrir útboðsgerð

Verklag við eftirfylgni

- Unnið í samráði við framkvæmdaeftirlit samhliða framkvæmd
- Vettvangsferðir með gátlista
 - Hvað á að gera, hvað er gert og hvernig?
 - Ljósmyndir fyrir – eftir
- Samráð við t.d. Umhverfisstofnun
- Almennt reynt að vera í hlutverki áhorfanda

Eftirfylgni skilyrða og ábendinga

Umhverfis- þættir	Skilyrði	Eftirfylgni	Áhrif
Jarðmyndanir	Skilgreina öryggis- og framkvæmdasvæði vegarins, í samráði við Umhverfisstofnun, eins þröngt og kostur er, einkum þar sem vegurinn liggur um hraunasvæði	Öryggissvæði skilgreint skv vegstöðlum Framkvæmdasvæði skilgreint þröngt	Óverulegt rask utan skilgreinds framkvæmdasvæðis Ekki íþyngjandi fyrir framkvæmd
	Lágmarka efnistöku úr námum í Litla-Reyðarbarmi (náma 2) og hafa samráð við Umhverfisstofnun um fyrirkomulag og frágang	Fylgt	Rask takmarkað og aðlögun að umhverfi

Eftirfylgni mótvægisaðgerða

Umhverfis- þættir	Mótvægisaðgerðir	Eftirfylgni	Áhrif
Fornminjar	Hnika leið til norðurs frá fornleið (L6:1)	Veglínu hnikað til norðurs	Fornleið ekki skert
	Merkja vörðu áður en framkvæmd hefst (L9:1)	Varða fjarlægð með leyfi frá Fornleifavernd ríkisins	Rask á fornminjum
	Merkja fornleið og GPS hnita til að lágmarka óþarfa rask.	Leiðin merkt í uppdrætti en ekki merkt á verkstað. Framkvæmdasvæði afmarkað	Engin áhrif

Eftirfylgni ásetnings um verklag

Umhverfis- þættir	Ásetningur	Eftirfylgni	Áhrif
Jarðmyndanir	Við uppgræðslu þeirra efnistökusvæða sem eru á grónum svæðum verður gætt að grenndargróðri þar sem það á við.	Fræskammtur minnkaður og samsetningu breytt í námu 3. Samráð við UST	Gróðurframvinda líklega líkari umhverfi. Óvissa
	Svarðlag og jarðvegur sem er ofan á efnistökusvæðum verður nýttur til að endurheimta þann gróður sem fyrir var, áburður og sáning verður notuð eftir atvikum.	Svarðlag og jarðvegur varðveitt, ýtt yfir í lokin og sáð í	Dýrmætur jarðvegur geymdur. Betri skilyrði fyrir gróður. Óvissa um framvindu
	Slétta námubotn í lokin	Fylgt	Minni áhrif á ásýnd
	Námustál brotið niður og fláar hafðir mjög aflíðandi	Brjóta hefði mátt námustál frekar niður í Hnúksheiði en í samráði við UST var stálið að hluta látið halda sér	Umfangsminna rask

Sannprófun umhverfisáhrifa

Spá um áhrif	Raunáhrif	Athugasemd
16 km af gróðri Flatarmál 24-40 ha	Um 16 km Flatarmál 62 ha	Talsverðar breytingar frá mati að fullhönnuðum vegi
16,8 ha eldhraun raskað, afturkræft að hluta	16,8 ha, Ekki afturkræft	Rask í vegstæði
„Frekara rask“ á móbergshrygg	„Frekara rask“	Spá felur ekki í sér hlutlæg viðmið, erfitt að sannprófa
Varða í lítilli hættu	Fjarlægja þurfti vörðu	Mistök í hönnunarferli, talsvert frávik
Vegur áberandi	Vesturhluti vegar áberandi	Góð lýsing áhrifa með veglínu á ljósmyndum
Breyting á upplifun	Upplifun breytist, minni nálægð við fjöllin og nýtt sjónarhorn	Erfitt að lýsa upplifun nema e.t.v. með viðhorfskönnun fyrir og eftir Jákvæð eða neikvæð áhrif?
Lakara útsýni til Þingvallavatns	Lakara útsýni til Þingvallavatns	Minni hluti vatnsins sést

Útsýni

VSÓ RÁÐGJÖF

Spá um áhrif á ásýnd og landslag í matsskýrslu og raunáhrif.
Vegur séð frá Miðfelli.

Útsýni frá Litla Reyðarbarmi fyrir og eftir framkvæmd.

Framkvæmd og aðlögun

Framkvæmdaþáttur	Viðfang	Athugasemd
Meðferð svarðlags, fjarlægja svarðlag undan fláafleyg	Taka þurfti svarðlag bæði undan vegstæði og fláafleyg, auka umfang verkþáttar	Óvissa um áhrif geymslu svarðlags í görðum og þar með hvenær í verkferlinu er best að ganga frá svarðlaginu
Efnistaka	Auka þurfti efnistöku í Kringlumýri og skeringu	Meira sig vegar en gert var ráð fyrir. Tafir
Ræsi og vatnafar	Jarðvegsskrið vegna vatns í jarðvegi	Um 1,8 ha Fjölgað ræsum
Landslagsmótun	Aðlögun skeringa að landslagi	Tókst vel en byggðist að mestu á færni verktaka

Fjarlægging svarðlags undan vegstæði.
Ófullkomin verklýsing?

Skering og frágangur þar sem veglína liggur um votlendi austan Stóragils.

Fjarlægging svarðlags og frágenginn flái.

Jarðvegsskrið 22.10.2009 og 27.8.2010

VSÓ RÁÐGJÖF

Umræður

- Sannprófun áhrifa
 - Hlutlæg vs huglæg spá
 - Breytingar frá matsvinnu til framkvæmdar gera kröfu um skýrt verkferli
- Eftirfylgni mótvægisaðgerða, skilyrða og ábendinga
 - Sama mótvægisaðgerð hentar ekki öllum aðstæðum
 - Mótvægisaðgerðir byggja stundum á veikum faglegum grunni og vantar á útfærslu í matsskýrslu
 - Samráð við fagstofnanir mikilvægt við útfærslu
- Eftirfylgni ásetnings um verklag
 - Óvissa um virkni verklags, t.d. framvinda gróðurs
 - Hætta á að gleymist við útboðsgerð. Gagnlegt að hafa samantekt

Umræður

- Aðlögun framkvæmdar
 - Alltaf eitthvað ófyrirséð og ákveða þarf viðbrögð
 - Mikilvægt að skilgreina boðleiðir og skrá samráð, hver er ábyrgur, hvaða aðstæður, hver veitir leyfi o.s.frv.
- Eftirfylgni góð endurgjöf á:
 - verklag við mat á umhverfisáhrifum
 - verklag við mismunandi aðstæður
 - útfærslu mótvægisaðgerða og gerð útboðs- og verklýsinga
- Upplýsingar um raunáhrif framkvæmda
- Sé gert ráð fyrir eftirfylgni þá er það aðhald fyrir alla undirbúningsvinnu og framkvæmd

Takk fyrir!

